EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.10.10.
COM(2024) 474 final

ANNEX 3

MELLÉKLET

a következőhöz:

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásáról

III. melléklet: Intézkedések támogathatósága a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében – Az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadások helyettesítése.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz pénzügyi támogatást nyújt a tagállamoknak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben a reformokra és beruházásokra vonatkozóan meghatározott mérföldkövek és célok megvalósítása céljából. E pénzügyi támogatás nyújtása során számos támogathatósági rendelkezést be kell tartani.

Az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadások a tagállam nemzeti költségvetéséből ismétlődően felmerülő tagállami kiadások. Az ilyen kiadások tipikus példája a személyzeti költségek, amelyek havi kiadást eredményeznek.

Általános szabályként az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadások RRF-támogatással való helyettesítése megkérdőjelezhető európai hozzáadott értékkel bír, és aggályokat vet fel az ilyen kiadásoknak az RRF élettartamát követő fenntarthatóságával kapcsolatban. Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy az RRF-et egy olyan konkrét helyzetben hozták létre – nevezetesen a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben –, amelyben megállapítást nyert, hogy indokolt lehet az ilyen kiadások helyettesítése, például a kórházi személyzet növelésének támogatása érdekében.

Ezzel összefüggésben az RRF-rendelet 5. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy *„az eszközből nyújtott támogatás – a kellően indokolt esetek kivételével – nem helyettesítheti az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadásokat”*. Ez a rendelkezés általánosságban tiltja, hogy az ismétlődő nemzeti költségvetési kiadásokat RRF-támogatással helyettesítsék, de kellően indokolt esetekben lehetővé teszi azt.

Az RRF-rendelet e rendelkezésének alkalmazása céljából négy együttes feltétel azonosítható:

1. Tartalmaz-e az intézkedés olyan költségvetési kiadást, amely közvetlenül kapcsolódik a javasolt intézkedéshez?
2. Ha igen, akkor ez a kiadás ismétlődő jellegű-e?
3. Ha igen, helyettesíti-e az RRF-ből származó pénzügyi támogatás ezt az ismétlődő kiadást?
4. Ha igen, az nem minősül-e kellően indokolt felhasználásnak?

Ha mind a négy feltétel teljesül, a javasolt intézkedés nem felel meg az RRF-rendelet 5. cikke (1) bekezdésének, és ekként nem jogosult RRF-ből nyújtott támogatásra.

A tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveinek értékelése során a Bizottság e négy tesztet használja az intézkedések támogathatóságának és a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet 5. cikke (1) bekezdésének való megfelelésének megállapítására. Annak érdekében, hogy egyértelmű legyen, hogy a Bizottság hogyan alkalmazta ezeket a teszteket, az egyes teszteket egymást követően ismertetjük.

Tartalmaz-e az intézkedés olyan költségvetési kiadást, amely közvetlenül kapcsolódik a javasolt intézkedéshez?

Az esetleges nem támogatható intézkedéseket először annak mérlegelése alapján határozzák meg, hogy az adott intézkedés nemzeti költségvetési kiadásai közvetlenül kapcsolódnak-e a javasolt intézkedéshez. Például egy szélturbina építésére irányuló intézkedésnek olyan építési költségei vannak, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az intézkedés végrehajtásához. Ezzel szemben egy jogszabály elfogadására irányuló intézkedés nem jelenti azt, hogy például az azt készítő köztisztviselők illetményét automatikusan az említett intézkedéshez közvetlenül kapcsolódó nemzeti költségvetési kiadásnak kellene tekinteni, különösen akkor, ha ezek a költségek a folyamatban lévő intézkedéstől függetlenül is bekövetkeztek volna.

A Bizottság figyelembe veszi a tagállam által az adott intézkedéssel kapcsolatban bejelentett költségeket, mivel a tagállam számára nem lehetséges, hogy bejelentse az RRF-ből támogatandó költséget, és ezzel párhuzamosan azt a javasolt intézkedéshez nem közvetlenül kötődőnek tekintse.

Ha igen, akkor ez a kiadás ismétlődő jellegű-e?

Amennyiben egy intézkedés közvetlenül hozzá kapcsolódó nemzeti költségvetési kiadást tartalmaz, meg kell vizsgálni, hogy a kiadás ismétlődő jellegű-e, azaz ismételten felmerül-e. Ez azt jelenti, hogy többször kell megvalósulnia, bizonyos gyakoriság mellett (például heti, havi vagy éves szinten). Az ilyen ismétlődő költségek közé tartozhatnak például a fizetések, a fenntartási költségek, illetve a szolgáltatási vagy előfizetési díjak.

Az a tény, hogy valamely korábbi időpontban a tagállamnál egyszeri költség merült fel, amely aztán egy Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szerinti intézkedés teljesítése érdekében ismét felmerül, nem jelenti azt, hogy a kiadások ismétlődőek lennének. Például abban az esetben, ha egy tagállamban korábban felmerültek költségek egy tanulmány vagy felmérés végrehajtásával kapcsolatban, az nem zárja ki, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terv intézkedése keretében egy új tanulmány vagy felmérés becsült költségeit is figyelembe vegyék.

Ha igen, helyettesíti-e az RRF-ből származó pénzügyi támogatás ezt az ismétlődő kiadást?

Amennyiben egy intézkedés olyan nemzeti költségvetési kiadásokat tartalmaz, amelyek közvetlenül kapcsolódnak ahhoz, és ismétlődő jellegűek, meg kell vizsgálni, hogy az RRF helyettesíti-e ezeket a kiadásokat.

Az RRF-rendelet 18. cikke (4) bekezdésének k) pontjával összhangban a tagállamoknak meg kell határozniuk a helyreállítási és rezilienciaépítési terv hatálya alá tartozó reformok és beruházások becsült összköltségét. Amennyiben a tagállam helyreállítási és rezilienciaépítési tervében ezt a kiadást becsült költségként tünteti fel, nyilvánvaló, hogy az RRF pénzügyileg támogatná ezeket a kiadásokat, és mint ilyen, helyettesítené az ismétlődő nemzeti kiadásokat.

A fentiek csak azon intézkedések esetében relevánsak, amelyek esetében a tagállamok becsült költségeket mutattak be, mivel annak értékelése, hogy ezek a költségek az RRF keretében nem támogatható ismétlődő nemzeti kiadásoknak minősülnek-e, feltételezi, hogy a tagállamok ezeket a költségeket tervük részeként mutatják be. Amennyiben a tagállam nem veszi figyelembe az adott intézkedés becsült költségét, az ilyen intézkedés beemelését nem veszik figyelembe az RRF keretében nyújtott tagállami pénzügyi hozzájárulás kiszámításakor, és ekként a tagállam nem emeli be az RRF pénzügyi támogatásához kapcsolódó becsült költségeket. E tekintetben az RRF nem helyettesítheti az adott intézkedéssel (vagy az intézkedésnek az RRF által nem fedezett részével) járó nemzeti költségvetési kiadásokat, még akkor sem, ha ez a kiadás ismétlődő kiadás. Ennek oka, hogy nem került sor helyettesítésre.

Ha igen, az nem minősül-e kellően indokolt felhasználásnak?

Végezetül, amennyiben egy intézkedés olyan, közvetlenül hozzá kapcsolódó nemzeti költségvetési kiadást tartalmaz, amely ismétlődő jellegű, és az RRF pénzügyileg támogatja, meg kell vizsgálni, hogy az eszközből származó támogatással való helyettesítése kellően indokolt-e, és ennek értelmében megengedhető-e az RRF-rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében előírt kivétel alapján.

A rendelet nem határoz meg pontos kritériumokat arra vonatkozóan, hogy mi tekintendő kellően indokolt esetnek. Ennek alkalmazása során a Bizottság szolgálatai három teszt alkalmazásáról tájékoztatták a tagállamokat. Konkrétan a következők vizsgálatáról:

i. a becsült költség a reform/beruházás szerves részét képezi-e;

ii. ez a reform/beruházás hozzájárul-e az RRF-rendelet 19. cikkében meghatározott értékelési kritériumok teljesítéséhez; valamint

iii. az ilyen reform/beruházás finanszírozása az RRF élettartamát követően fenntartható módon biztosított lesz-e, és az államháztartási egyenlegre gyakorolt negatív hatás csak átmeneti-e.

A kialakult gyakorlat alapján néhány általános megfontolás állapítható meg azzal kapcsolatban, hogy mi minősülhet kellően indokolt esetnek:

- A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hatálya alá tartozó reformok/beruházások előkészítésén vagy végrehajtásán a közigazgatásban dolgozó közalkalmazottak javadalmazását általában nem szabad beleszámítani a költségbecslésbe. Kellően indokolt esetekben (pl. speciális szakértelem szükségessége vagy az adminisztratív kapacitás ideiglenes növelése) azonban szükség esetén a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtási időszaka alatt a nem állandó személyzet költségei is feltüntethetők.
- A közszolgálati személyzetnek az eszköz célkitűzéseihez kapcsolódó reformmal vagy beruházással kapcsolatos képzésének költségei fedezhetők, amennyiben az kellően indokolt, és teljes mértékben beépül a terv valamely reformjába vagy beruházásába.
- Szociális kiadások, például munkaerő-felvételi támogatások vagy diákösztöndíjak finanszírozhatók az RRF-ből, ha a kiadás (vagy bevételkiesés) egyszeri vagy jellegénél fogva ideiglenes, és az RRF élettartama alatt ér véget. Ennek hosszú távon pozitív hatást kell gyakorolnia az eszköz célkitűzéseinek támogatására, és az államháztartásra gyakorolt hatásának időben korlátozottnak kell lennie.